

Το Μυστήριο της Ιερωσύνης (Μέρος Α΄)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

image not found or type unknown

Η ιερωσύνη είναι

μυστήριο, είναι αποστολή, είναι υπερφυσική διακονία, ουράνιο λειτούργημα, φορέας της αποκαλύψεως και μέσο συμβιβασμού του πεπερασμένου και πεπτωκότος γήινου κόσμου με το Θεό. Έχοντας ανθρώπους ως φορείς της και τους ανθρώπους διακονούσα, έχει εν τούτοις ουράνια την καταγωγή. Ενεργεί εδώ στη γη, η όψη της φαίνεται γήινη και ταπεινή, τα αποτελέσματά της όμως διαβαίνουν στους ουρανούς. Είναι μάλλον αγγελική και θα ταίριαζε περισσότερο στους αγγέλους, αλλά το ασύλληπτο σχέδιο του Θεού προώρισε και αυτήν να διακονείται από ανθρώπους. Μ' ένα λόγο η ιερωσύνη είναι η διακονία της Χάριτος με την οποία ο Δημιουργός Θεός, με τις άκτιστες ενέργειές του, μεταδίδεται και μετέχεται από τα δημιουργήματά Του. Σαν τέτοια, λοιπόν, η ιερωσύνη δεν συγκαταλέγεται στα επαγγέλματα, που εφεύρε ο άνθρωπος. Μόνον με αυτήν έχει προορισθεί από το Θεό να πραγματοποιηθεί όλο το σχέδιο της σωτηρίας. «Προσχεδίασε να πραγματοποιήσει με το έργο του Χριστού στην καθορισμένη στιγμή, να ενώσει όλα, ουράνια κι επίγεια, στο πρόσωπο του Χριστού» (Εφεσ. α' 10).

Πρώτη εμφάνιση της ιερωσύνης.

Από την εμφάνιση των πρωτοπλάστων διαπιστώνουμε την ύπαρξη της ιερωσύνης στα ειδικά λατρευτικά μέσα, με τα οποία ο άνθρωπος λάτρευε τον Θεό. Μέσα στην έμφυτη πίστη του ανθρώπου προς το θείο υπήρχε και η έννοια της ιερωσύνης σαν του κατ' εξοχήν μέσου για την εκδήλωση λατρείας προς τον πιστευόμενο Θεό. Τούτο το εκμεταλλεύθηκε και ο διάβολος και μετάστρεψε τα αισθήματα αυτά του ανθρώπου σε πίστη και λατρεία, όχι προς τον αληθινό Θεό, αλλά προς αυτόν, με ποικίλες μορφές και σχήματα, υποκλέποντας έτσι τη λατρεία που ανήκει μόνο στον Θεό.

Στην προ του Νόμου περίοδο, την «περίοδο της παραδόσεως», την ιερωσύνη εξασκούσαν ευλαβή πρόσωπα ή οι αρχηγοί της οικογένειας και της φυλής. Οι πρώτοι, που αναφέρονται ότι πρόσφεραν θυσίες στον Θεό είναι οι υιοί του Αδάμ, Κάϊν και Άβελ. Σ' αυτούς συνέβη και η γνωστή αδελφοκτονία λόγω της μη προτιμήσεως από τον Θεό του δώρου του πρεσβύτερου αδελφού για την επίμεμπτη προσφορά του, ένεκα της οποίας τον είχε ελέγξει ο Θεός: «Δεν γνωρίζεις ότι εάν μεν προσφέρεις δώρα ως θυσία στον Θεό, δεν προσφέρεις όμως καλά δώρα, αμαρτάνεις;»(Γεν. δ' 6). Το στοιχείο αυτό της ιερωσύνης, σαν προσφοράς λατρείας προς τον Θεό, το συναντούμε στους απογόνους του Σηθ και ιδίως στον Ενώχ και στους μετά από αυτόν συνεχιστές της θεοσέβειας, Καϊνάν, Μαλελεήλ και Ιάρεδ και προ παντός στον Ενώχ, ο οποίος ευαρέστησε στον Θεό και «είχε εξαφανιστεί, διότι τον μετέθεσε στους ουρανούς»(Γεν. ε' 24). Για την προφητική ιδιότητα που σήμαινε και την ιερατική ιδιότητα του δίκαιου Ενώχ, αναφέρει όπως είναι γνωστό και ο Απόστολος Ιούδας στην επιστολή του (Ιούδα 14-15).

Στη συνέχεια βλέπουμε την ιερωσύνη στον Νώε ακόμα πιο φανερή: «Και έκτισε ο Νώε θυσιαστήριο στον Κύριο. Πήρε δε και πρόσφερε θυσία ολοκαυτώματος προς τον Θεό από όλα τα καθαρά κτήνη... Και ήταν η θυσία στον Κύριο τον Θεό οσμή ευωδίας· και είπε Κύριος ο Θεός: δεν θα καταραστώ πια τη γη εξ αιτίας του ανθρώπου»(Γεν. η' 20-21). Η προφητική και ιερατική ιδιότητα είναι επίσης φανερή στην περίπτωση του δίκαιου και άμεμπτου Ιώβ, ιδίως όταν ο Θεός ελέγχει τον φίλο του Ελιφάζ τον Θαιμανίτη και τον παραπέμπει στη μεσιτεία του Ιώβ· «Αμάρτησες συ και οι δύο φίλοι σου... Τώρα δε λάβετε εφτά μοσχάρια και εφτά κριάρια και πηγαίνετε στο δούλο μου Ιώβ, και θα προσφέρει θυσία για σας. Ιώβ δε ο δούλος μου θα προσευχηθεί για σας» (Ιώβ μβ' 7-8).

Μετά, τέλειο τύπο προφήτη και ιερέα συναντούμε στο πρόσωπο του Μελχισεδέκ σύγχρονου του Αβραάμ, τον οποίον ο Παύλος χαρακτηρίζει σαν τύπο και εικόνα του μεγάλου Αρχιερέα Χριστού. Στη συνέχεια έχουμε τον Αβραάμ, του οποίου η

πίστη και θεοσέβεια απέσπασαν την θεία εύνοια και ευλογία και στον οποίο δόθηκαν οι επαγγελίες ότι «διά των απογόνων του θα ευλογηθούν όλες οι φυλές της γης». Σ' αυτόν και στους απογόνους του Ισαάκ και Ιακώβ η ιερατική και προφητική ιδιότητα έλαβε πιο συγκεκριμένη μορφή. Σ' αυτούς δόθηκαν σαφέστερες αποκαλύψεις για την μελλοντική παρουσία του Νόμου και οι αινιγματώδεις προφητείες για τη σάρκωση του Θεού Λόγου. Τόσο ο Αβραάμ όσο και οι απόγονοί του, στις περιπετειώδεις μετακινήσεις τους στη γη Χαναάν, ίδρυναν στήλες και θυσιαστήρια και πρόσφεραν θυσίες στον Θεό, είτε ευχαριστώντας Τον για τις αποκαλύψεις Του ή τη σωτηρία που τους χάριζε, είτε παρακαλώντας Τον για βοήθεια και αντίληψη στις δυσκολίες τους.

Το συμπέρασμα είναι ότι η ιερωσύνη ήταν πάντοτε ο μόνος τρόπος επικοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό και μέσω αυτής αποκαλύπτονται οι θείες βουλές και αποφάσεις. Ας αναφέρουμε μια αξιοσημείωτη περίπτωση από την Γένεση μετά από μια θυσία που πρόσταζε ο Θεός τον Αβραάμ να προσφέρει. «Κατά δε το ηλιοβασίλεμα ήρθε έκσταση στον Άβραμ ... και είπε ο Κύριος στον Άβραμ· μάθε ότι οι απόγονοί σου θα παροικήσουν σε ξένη γη, όπου θα γίνουν δούλοι και θα τους τυραννήσουν τετρακόσια χρόνια... Έπειτα θα φύγουν από εκεί και θα έρθουν εδώ με πολλά πλούτη»(ιε' 9-14). Στο δισταγμό του Αβραάμ ή μάλλον στην ερώτησή του: «Πώς θα γνωρίζω ότι θα κληρονομήσω αυτήν τη γη(τη γη της επαγγελίας);», διατάχθηκε από τον Θεό να προσφέρει θυσία και μετά την ιεροτελεστία του δόθηκε η αποκάλυψη. Μάλιστα, σε μια υπέρτατη έξαρση πίστεως και θεοσέβειας δεν προσφέρθηκε να θυσιάσει και τον ίδιο τον υιό του, όταν τον δοκίμαζε σχετικά ο Θεός; Γι' αυτό αξιώθηκε ν' ακούσει από τον Θεό το πλήρωμα της επαγγελίας, που του δόθηκε με όρκο, και η οποία πραγματοποιήθηκε στο πρόσωπο του εκ του σπέρματός του σαρκωθέντος Λόγου του Θεού. Ο θεσμός λοιπόν της ιερωσύνης αποδεικνύεται ότι ήταν πάντοτε απαραίτητος σαν μέσο επικοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό.

Δεύτερη περίοδος της ιερωσύνης: η του Μωσαϊκού Νόμου.

Στην περίοδο του Μωσαϊκού Νόμου που ακολουθεί, όλοι μας γνωρίζουμε τις λεπτομέρειες και την έκταση που έλαβε η ιερωσύνη. Η ιερωσύνη και η προφητεία, άσχετα με το ποιά προηγείτο και ποιά ακολουθούσε, ήσαν αλληλένδετες και γι' αυτό συνέβαινε να υπάρχουν ταυτόχρονα. Και η μεν προφητεία συχνά ήταν σπάνια λόγω της αποκλίσεως των Ισραηλιτών από την ορθή λατρεία του Νόμου, η ιερωσύνη όμως ποτέ δεν σταμάτησε. Ήταν μάλιστα η πρώτη τους πάντα φροντίδα, μετά από τις εθνικές συμφορές και ταλαιπωρίες, να ανασυγκροτήσουν το ιερό και τη θυσία. Αυτή την μέριμνα διαπιστώνουμε και στην προσευχή των τριών Παίδων, τον καιρό της Βαβυλωνείου αιχμαλωσίας: «Διότι δεν υπάρχει αυτόν τον καιρό

ούτε άρχοντας και προφήτης, και ηγούμενος, ούτε ολοκαύτωμα, ούτε θυσία, ούτε προσφορά, ούτε θυμίαμα, ούτε θυσιαστήριο να προσφέρουμε θυσία για να βρούμε έλεος από σένα».

Στον Ισραήλ η ιερωσύνη δεν περιορίστηκε μόνο στο λατρευτικό και τελετουργικό τομέα, αλλ' επεκτάθηκε και στο διοικητικό και εθνικό τομέα. Ας θυμηθούμε τον Μωυσή, ο οποίος υπήρξε και Μεσίτης μεταξύ Θεού και Εβραίων και Εθνάρχης και στρατηγός και νομοθέτης, ιδιότητες που, όταν άλλοι ομόφυλοί του της Λευϊτικής φυλής θέλησαν να συμμερισθούν, επιτιμήθηκαν και παιδεύτηκαν από τον Θεό διότι νόμισαν την ιερωσύνη ανθρώπινη ιδιότητα. Αυτοί ήσαν οι περί τον Δαθάν και Αβειρών και Κορέ. Το ίδιο έπαθε και ο βασιλέας του Ισραήλ Ιωσίας, όταν επιχείρησε να προσφέρει ο ίδιος θυσία αντί του ορισμένου από το Νόμο ιερέα, και έγινε αμέσως λεπρός. Ο ζήλος και η πρόνοια του Θεού για την προάσπιση της ιερωσύνης και των λειτουργών της εκφράζεται με τα θεία λόγια. «Μην αγγίζετε τους αγίους μου και μη κάνετε τίποτε το κακό στους προφήτες μου» (Α' Παραλειπ. ις' 22).

Η κλήση του Μωυσή εκεί στη φλεγόμενη βάτο, όπου κρίσθηκε από τον Θεό ηγέτης και προφήτης, αποτελεί απόδειξη της θείας οικονομίας και του θείου θελήματος ότι μέσω της ιερωσύνης θα γινόταν και θα συνεχιζόταν η θεία αποκάλυψη και όλη η συγκατάβαση του Θεού και επικοινωνία με τον άνθρωπο. Οι διάδοχοι του Μωυσή, Ιησούς του Ναυή πρώτα και οι Κριτές ύστερα, ήσαν οι συνεχιστές της εφαρμογής του θείου θελήματος το οποίον ήταν να διοικούνται οι Ισραηλίτες, σαν περιούσιος λαός, από τον ίδιο τον Θεό μέσω της ιερατικής και προφητικής τάξεως. Απόδειξη η θεία δυσαρέσκεια, όταν οι Ισραηλίτες, παρά τη διαδικασία διακυβερνήσεως που καθόριζε ο Θεός, ζήτησαν βασιλέα αντί των Κριτών: «Και είπε ο Κύριος προς τον Σαμουήλ: με αυτό το αίτημά τους δεν περιφρονούν εσένα, αλλά εμένα, επειδή δεν θέλουν να βασιλεύω εγώ σ' αυτούς» (Α' Βασιλ. η' 7).

Το τελευταίο παράδειγμα που θα αναφέρουμε από την περίοδο του Νόμου σχετικά με το θείο υπόργημα της Ιερωσύνης είναι η παραγγελία του Μωυσή προς τον Ισραήλ να αναμένει και να δεχθεί τον μέλλοντα Μεσσία και λυτρωτή υπό το σχήμα και το όνομα του προφήτη: «Κύριος ο Θεός σου θα αναδείξει ανάμεσα από τους αδελφούς σου Ισραηλίτες ένα προφήτη σαν εμένα· σ' αυτόν πλέον θα υπακούετε» (Δευτ. ιη' 15). Έτσι φθάνουμε στη νέα περίοδο της Χάριτος, όπου, στο πρόσωπο του Μεσσία, συναντούμε το χρίσμα του ιερέα και προφήτη στον υπέρτατο βαθμό.

Συνεχίζεται....